

Kupujmo
vojne
BONDE
in
ZNAMEKE

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 21

CLEVELAND 3, O., WEDNESDAY MORNING, JANUARY 26, 1944

LETO XLVII — VOL. XLVII

Hitler ponuja Slovencem Trst s Primorsko

Ponudil je Slovencem "neodvisno" Slovenijo v zvezi s Hrvaško. Štajersko hoče vzeti Slovenem. Razume se, da so Slovenci ponudbo ročno odbili.

Prejeli smo poročilo, kako je Hitler preko Paveličevih Hrvatov ponudil Slovencem "neodvisno" Slovenijo v zvezi s Hrvaško. Divjak, ki je povzročil našemu narodu neizmersko gorje, ve, da se bliža konč vojske, ki zanj ne bo prijeten. V tem času ponuja nekako spravo. Jasno je, da so to ponudbo iz Hitlerjevih rok Slovenci odbili. Nihče ne morda v nemški neodvisnosti. Pri tem bi Nemec rad še del Stajerske odtrgal od slovenskega ozemlja.

Zanimivo pa je, da Nemec brez nadaljnega priznava Slovenem Primorsko s Trstom. Zavezniški še niso hoteli reči odločne besede, da Trst in Primorska spadata k Sloveniji. V tej stvari jih je Hitler prehitel. Ce nam celo Nemci priznavajo pravico do teh krajev, bomo morda dosegli to pravico tudi pri zavezniških.

Priročujemo poročilo in načrt ustave Slovenije dobesedno, kot smo ga prejeli:

Iz Zagreba je prišlo sledete obvestilo:

Nekateri naše ljudi je povabil Poglavniki in jim v Poglavnikuvenim imenu dejal: "Bliza se končne vojne in za Slovence bi bilo koristno, ako bi se združili s Hrvati. Slovenci bi imeli svojo državo in svoj parlament, s Hrvati pa tudi skupni parlament, toda skupne bi bile samo zunajne zadeve in vojska. Po končanih borbi bi lahko Slovenci izglaševali tudi popolno samostojnost z 2/3 večino. Slovenija bi obsegala Ljubljansko pokrajino, vse Primorje s Trstom, Gorenjsko, od Štajerske pa do vstopetje zveznic Grobelno-Rogatec."

Naši zastopniki so dejali, da niso politični ljudje in da ne morejo dati nobene izjave, da pa tudi ne morejo doumeti, kako bi se moglo izvesti, ko imajo vse Nemci pod svojo oblastjo. Nato se je Poglavnik zagovoril in dejal, da je to itak nemški načrt, da ga pa predlagajo Hrvati, ker se sicer lahko smatrano kot nemško slabost.

Dne 7. oktobra je bil pa od zastopnika hrvaškega konzulata v Ljubljani oficijelno dostavljen osnutek ustawe za Slovenijo. Temeljna načela za državno zvezodo nezavisno hrvaško državo.

Predsednik Slovenije imenuje in razreši predsednika narodne vlade in ministre. Pred imenovanjem članov Slovenske narodne vlade bo predsednik Slovenije obvestil o osebah skupnega državnega poglavarja. Prva Slovenska narodna vlada se imenuje v smislu čl. 5. teh temeljnih odredb in načel.

Vse uradništvo kakor tudi častnike in podčastnike na področju Slovenije postavlja predsednik Slovenije odnosno Slovenska narodna vlada po svoji pristojnosti po zakonih Slovenije:

1. — Slovenija, ki jo tvori slovensko področje, stopa v državno zvezo z nezavisno državo Hrvaško. Sestavni del Slovenije so vsi oni kraji, v katerih žive Slovenci.

2. — Slovencem se priznava posebna slovenska narodnost in posebno slovensko državljanstvo. Vprašanje pridobitve državljanstva bo urejeno s posebnim državnim zakonom, katerega bo izdala slovenska narodna vlada. Slovenija ohranja svoje narodno ime, svoj slovenski jezik kot službeni jezki, svojo narodno zavstavo, kakor tudi trgovski in voj-

Slovenski narodni svet izvoljen in čim odredil svoj poslovnik, mora izvoliti predsednika Slovenije, ki bo v smislu čl. 4. teh temeljnih odredb in načel imenoval novo Slovensko narodno vlado.

Slovenski narodni svet sklicuje predsednik Slovenije. Tako zatem se prvi predsednik Slovenije in prva narodna vlada razrešita svojih dolžnosti.

6. — Skupno z nezavisno državo Hrvatsko ima Slovenia:

a) skupnega državnega poglavarja, ki je obenem skupni vrhovni poveljnik oboroženih sil (vseh); b) skupno upravo zunanjih zadev in c) enoten carinski, valutni, prometni, pomorski in poštni delokrog. Monopoli isti kakor na področju Nezavisne države Hrvatske, spadajoč v delokrog Slovenije.

To so ponudili Paveličevi Hrvati Slovenem po naročilu Hitlerja. Kar se nam čudno zdi je to, kako da ni Hitler ponudil Slovenem tudi Rima, Londona ali vsaj Moskve.

NOVI GROBOVI

John Ujčić

Srčni hib je podlegel v Barbertonu, O., rojak John Ujčić, star 62 let. V sredo zjutraj so ga dobili mrtvega v postelji.

Stanoval je na 112—16th St. Domaj je bil iz vasi Veliko Brdo pri Ilirske Bistrici. Poleg žaluječe soprote Frances zapušča tukaj tudi po pol brata Josipa in po pol sestro Mrs. Josipina Segulin. Naj mu bo lahka ameriška zemlja, preostalom naše sožalje.

Branko Miklacki

Na farmi blizu Medina, O., je umrl družini Miklacki tri leta star sinko Branko. Oče je doma iz Srbije, mati je pa rojena v Ameriki. Poleg staršev zapušča dva brata in dve sestri. Pogreb bo v četrtek ob dveh pooldne iz Grdinovega pogrebneva zavoda v cerkev sv. Save.

Novi uradniki

Uradniki kluba društev Slovenskega društvenega doma na Recher Ave. so za letos sledči: Predsednik Matt Intihar, podpredsednik Joe Mah, tajnica Frances Medved, blagajničarka Albina Vesel, zapisnikarica Jane Hrvatin, nadzorniki: John Zalar, Mary Ster, Antonija Svetek.

Križeva pot slovenskega avta brez lastnika

Oni dan smo poročali, kako so zlikovci vlmili v garažo slovenskega trgovca John Sušnika.

Lastnika Norwood Appliance & Furniture, vzel avto in se z njim odpeljal na veselo vožnjo po širokem svetu. No, njih pot se je kmalu končala, avto je prišlo srečno domov s polomljenimi rebri in brez petega kolesa, mladi junaki pa premisljujejo za omrežjem minljivost tega sveta in pa nič kaj dobro bodočnost, kadar pridejo pred sodni stol.

Tako postavljeni začasni predsednik Slovenije postavlja svojo odredbo Poglavnik Nezavisne države Hrvatske kot poglavar državne zveze v sporazumu s hrvatsko narodno vlado in podpisanimi predstavniki slovenskega naroda.

Tako postavljeni začasni pred-

Vlada bo gledala, da cene živilom ne bodo preveč padle

Washington. — Vladna živilska administracija bo predložila živilski industriji načrt, ki bi preprečil sesutje cen, kadar bodo dane na javni trg rezerve živil, ki so zdaj na razpolago za nakup vladi.

Vlada ima sledči načrt: Ko bo vlada razresila rezerve živil, da jih ni treba več hraniti zanj, bo imel vsak založnik na izberi, da vrže živila na javni trg, ali pa jih proda vladi za garantirano ceno.

Ako bi ta nenadna množina živil na trgu gržila uničiti cene živilom, bi vlada pokupila za garantirano ceno vso rezervo živil. To bi pomagalo, da bi cene ne padle preveč.

Padanje cen živil pa ne pričakujejo pred koncem vojne. Ta načrt je pa, seve, tudi odvisen od tega, koliko bo kongres dovolil denarja za nakupovanje živil po garantiranih cenah.

Dajmo... posodimo

STRICU SAMU

V

4. VOJNEM POSOJILU da bomo hitreje dosegli zmago!

V Greater Clevelandu je bilo do sinoči kupljenih za \$8,498,700 vojnih bondov. Kupilo jih je 271,891 posameznikov. Ti bondi so vse serije "E," katerih bo preprodani za \$40,000,000 do 1,000,000 posameznim osebam.

Stric Sam ne zahteva ničesar zastonj, ampak samo na posodo in plača dobre obresti. Nikjer ni naš denar tako varno spravljen kot pri našem dobrem Stricu Samu. Kdor le more, naj mu pokloni!

Poceni obuvalo

Louis Majer, ki ima fino obuvalo za vso družino, 6410 St. Clair Ave., ima do sobote 29. januarja posebne cene na ženskih in moških čevljih. Za cene poglejte oglas v današnji številki.

Na operaciji

Štefan Stefančič iz 891 Rud-

yard Ave. je bil včeraj operiran

v St. Vincent Charity bolnišnici. Operacijo je srečno prestal.

Obiski so dovoljeni.

Argentina namiguje, da bo pretrgala odnošaje z osiščem

Washington. — Iz verodostojnih virov se zatrjuje, da je republika Argentina namignila ameriški in angleški vladi, da bo prekinila svoje diplomatske odnošaje z osiščem. Ako se bo res takrat zgodilo, bo to ena najbolj pomembnih diplomatskih zmaga zavezniških v tej vojni, ker to je edina država na zapadni-hemisferi, ki se ni pretrgala zvez z osiščem.

Zavezniški, da bo Argentina

pretrgala diplomatske zveze z Nemčijo in Japonsko sta dobila ameriški in angleški poslanik v Buenos Aires. Argentinska vlada se najbrž dobro zaveda, da pripravlja zavezniške države najstrožje ekonomske in diplomatske reprisalije proti Argentini.

Delavski vodja pričakuje 40 urni delovnik

Washington. — Philip Murray, predsednik delavske unije CIO, je izjavil, da se bo v jeklarski industriji kmalu vrnil 40-urni delovnik. Vzrok bo, ker jeklarni ne dobivajo več toliko naravnih od armed.

Spošno se pričakuje, da bo Frank Lausche kandidat

Ralph Groves iz Steubenville, O., ki je predsednik Lige klubov mladih demokratov, je včeraj izjavil, da bo Clevelandski župan Frank J. Lausche še ta teden izjavil, da bo kandidiral za guvernerskega kandidata na demokratski listi. Liga ima koncem tedna konvencijo v Columbusu in Mr. Lausche je povabljen kot govornik. Ob tej priloki pričakujejo, da bo izjavil kandidaturo.

K molitvi

Danes popoldne ob dveh najpridejo v Svetkov pogrebni zavod članice društva sv. Helene št. 193 KSKJ, da se poslove od sestre Mary Lewis, v četrtek zjutraj ob devetih pa naj se udeleže pogreba.

Poceni obuvalo

Louis Majer, ki ima fino obuvalo za vso družino, 6410 St. Clair Ave., ima do sobote 29. januarja posebne cene na ženskih in moških čevljih. Za cene poglejte oglas v današnji številki.

Na operaciji

Štefan Stefančič iz 891 Rud-

yard Ave. je bil včeraj operiran

v St. Vincent Charity bolnišnici. Operacijo je srečno prestal.

Obiski so dovoljeni.

Zavezniški so ob izlivu Tibere

Od obrežja prodirajo vedno globlje v notranjost in popolnoma obvladujejo Apisko cesto, ki vodi v Rim. Baje ogrožajo že Ostio, rimske pristanišče na Tiberi.

NEMCI SO ŽE IZPRAZNILI CASSINO NA JUŽNI FRONTI

Alžir, 25. januarja. — Zavezniške čete so prodrele že 12 milij v notranjost od pristanišča Nettuno pod Rimom. Njih patrulje so že daleč naprej. Nemci še vedno niso pokazali kakve posebne opozicije. Dvanajst milij od obrežja vodi Apisko cesto in že ležešča proga, toda zavezniški ne trdijo, da so njih čete že tukaj. Izjavljajo pa, da obvladujejo tako cesto kot železniško progo.

Svicarski časopis La Suisse v Genevi poroča, da je obrežje vzdolje Nettuno pod Rimom. Njih patrulje so že daleč naprej. Nemci še vedno niso pokazali kakve posebne opozicije. Dvanajst milij od obrežja vodi Apisko cesto in že ležešča proga, toda zavezniški ne trdijo, da so njih čete že tukaj. Izjavljajo pa, da obvladujejo tako cesto kot železniško progo.

Zavezniški armada pri Rimu, za hrbotom te liniji.

IZ BOJNE FRONTE

ITALIJA — Najnovejša poročila danes zjutraj trdijo, da so zavezniške čete samo 14 do 16 milij še od Rima. Vse ceste, ki vodijo iz Rima proti severu, so natrpane vozil z nemškimi begunci.

RUSIJA — Med ruski in nemški četami se vrše danes boji po ulicah Krasnojarske, ki je eno najvažnejših železniških križišč južnozapadno od Leningrada.

Zavezniški poročajo, da se pomijejo proti severu v naglici zbrani nemški oddelki izpred fronte pri Cassino. Tukaj Nemci še vedno napadajo ameriško

fronto. PACIFIK — V nedeljo so zavezniški letali napadli Rabaul in poškodovali Japoncem 46 letal. V dveh dneh so poškodovali Japoncem 64 letal, kar so poklonili kot rojstno vezilo generalu MacArthurju, ki je prav toliko let star danes.

LONDON — Ameriški bombniki so včeraj bombardirali po Holandski brez vsake opozicije, je od strani nemške zračne armade.

Prva obletnica

V petek ob osmih bo darovana v cerkvi Brezmadežno Spočetje maša za pokojno Ano Vidmar v spomin prve obletnice njene smrti.

V bolnišnici

V Woman's bolnišnici se nahaja Anton Turk iz 4835 Green Rd. Podvrci se je moral operaciji, katero je srečno prestal. Zelimo mu, da bi se kmalu znotraj vsega dobro.

In Port Hueneme, Calif. se je oglasil Joseph Ed. Trommetter, zetruški Mr. in Mrs. Turk iz 14712 Westropp Ave. Naroča

pozdrave sprogi Jennie, ter vsem drugim sorodnikom, prijateljem in znancem. Njegov naslov je: Joseph Ed. Trommetter, F 1/C ATD Acorn 27 Bks. 5, Port Hueneme, Calif.

Iz Missouri pozdravlja vse prijatelje in znance Pvt. Joseph Turk, sin Mr. in Mrs. Frank Turk iz 14712 Westropp Ave.

Njegov naslov je: Pvt. Joseph E. Turk, 35912238, 866 Guard Sqdn. Jefferson Barracks, Mo.

Nahaja se samo 18 milij od

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave.

HENDERSON 0628

Cleveland 3, Ohio.

Published daily except Sundays and Holidays

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.00
Za Ameriko in Kanado, četr leta \$2.00. Za Cleveland, po pošti četr leta \$2.25
Za Cleveland in Euclid, po raznašalcih: Celotno leto \$6.50, pol leta \$3.50.
četr leta \$2.00
Posamezna številka 3 centa

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, \$4.00 for 6 months
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months
Cleveland and Euclid by Carrier \$6.50 per year; \$3.50 for 6 months.
\$2.00 for 3 months.
Single copies 3 cents

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

No. 21 Wed., Jan. 26, 1944

BESEDA IZ NARODA

Lokalni odbor št. 2 JPO-SS

V nedeljo ob dveh popoldne se bo vršila glavna ali letna seja našega lokalnega odbora št. 2 JPO-SS in sicer v spodnji dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

Tem potom vabim vse zastopnike in zastopnice, ki ste bili na svojih društvenih sejah izvoljeni za zastopnike pri tej človekoljubni akciji, da boste ja gotovo navzoči na tej seji. Poleg zastopnikov in zastopnic pa so vabljeni tudi posamezniki, ki se zanimajo za to akcijo. Prav vsak je dobrodošel, če ima le še pravo slovensko srce v sebi in da resnično čuti za svoje nesrečne brate v nesrečni starosti domovini.

Vabljen je prav vsak in seveda posebno pa zastopniki in zastopnice društev, kajti na tej seji bo sedanji odbor podal račune o svojem delovanju v preteklem letu in potem pa bo treba izvoliti tudi odbor za tekoče poslovno leto. Vsakemu bo dana prilika, da po svoji moči doprinese svoj delež pri tem človekoljubnem delu. Res je danes težko zahajati na razne seje in sestanke, ker smo pač vse zaposleni čez glavo, a nekdo mora započeti delo vršiti do končnega cilja. Seveda pri tem ne smemo imeti samo enih in istih v mislih, češ, kar oni najdelajo, ki so se že do sedaj izkazali. Je že tako, da se človek tudi utrdi ali naveliča, če mu je vedno le preveč dela naloženega. Zato pa bi bilo prav, da sedaj tudi taki stopite na dan, ki se niste dosti ali pa morda celo nič storili v tem pogledu. Saj vendar delujemo tu za vse in ne morda samo za posameznike ene ali druge stranke. Naš Jugoslovenski pomožni odbor-Slovenska sekacija deluje za vse in do sedaj ni bilo v tem odboru še nikaknih strankarskih razprtij in upam, da kot tak ostane tudi še naprej in do končnega cilja.

Upam, da se vsi prav dobro zavedamo, da bodo naši trpinjam onstran morja prav vse, brez izjemne, potrebnih naše pomoči. Tega se prav dobro zaveda tudi Jugoslovenski pomožni odbor-Slovenska sekacija in zato pa se obražeza na prostovoljne prispevke na vse Slovene in Slovenke, na vse naše zavedene rojake in rojakinje, da vsak stori svojo narodno in bratsko dolžnost napram svojem v križani starosti domovini.

Kakor mi tukaj ne vprašujemo, kdo je daroval ali kakšne barve je darovalec; prav tako tudi naši nesrečni bratje onstran morja ne bodo vprašali, kdo je dal, kakšnega preprinjanja je bi ta ali oni dobrotniki—vedeli bodo samo to, da smo jim pomagali mi, njih krvni bratje, ki nam je bila usoda toliko naklonjena, da smo uteklki žalostni usodi in trpljenju, ki danes tare nje tam doma, ali boge kje v zloglasnih nacijskih jetniških taboriščih. Ta, rekel bi lahko, malenkostni dar, ki ga bomo mti poslali naši nesrečni starosti domovini, bo tem trpinom največja uteha in tolažba po tej krvavi vojni.

Res smo tudi mi tukaj preobloženi z raznimi dajatvami in kampanjami v najrazličnejšem svrhe. Toda bratje in sestre, zavedajmo se da ravno ti naši bratje, ki danes trpe nepojljive muke, so nam najblžnji in naša bratska in človečanska dolžnost nas veže, da storimo vse kar je sploh v naši moči, da jim bomo to strašno grojejšali po vojni, ko nam boda prilika, da jim bomo lahko pomagali. Ali vam ne bo lahko pri srcu, ko boste čitali zahvalna pisma naših rojakov iz domovine, ko nam bodo sporočali, da se našo staro domovino izroči v roke komunističnega diktatorja! Lahko si mislimo, kaj bodo rekli naši fantje na to. Kaj pravite?

Ako bomo čitali o smerti kakega vojaka na Bougainville, ne bo treba dosti ugibati o vzroku njegove smrti. In če malo postanemo in pomislimo, da so tudi naši slovenski fantje potek džunglah, kjer morajo spati v blatinah lužah, kjer jim pojo uspavanko komarji in drug mrčes ter jim delajo druščino podgane, kot mačke velike, se bomo morda nehotno vprašali: pa storimo li dovolj, da olajšamo trpljenje ameriškim fantom, ali storimo dovolj, da jih čim prej rešimo iz tega pekla in jih dobitno domov? Ali kdaj pomislimo na silno trpljenje naših lastnih sinov in bratov na raznih frontah, kjer "odrešujejo" svet in umirajo za svobodo in pravico drugih, medtem ko mi tukaj posvečamo vso svojo skrb, vse svoje misli in delo "politiki" 3,000 milj daleč? Ali kdaj pomislimo, da se vozimo od kraja v kraj na seje in sestanke, kjer kadim cigarje in se prekljamo za nekaj, ki nam ni, ali bi nam ne smelo biti nič mar, odkar smo prisegli zvestobo svoji novi domovini, ko je naša prva in glavna dolžnost usoda in dobrobit te naše domovine, pa usoda naših ameriških fantov? Ali kdaj premislimo, da bodo ti fantje, vsaj nekaj jih bo, prišli nazaj in nas bodo vprašali: kaj ste delali, ko smo mi umrili v džunglah in na morju in na vročem pesku? In mi jih bomo odgovorili: ta čas smo se mi na vse kriplje poganjali, da se našo staro domovino izroči v roke komunističnega diktatorja! Lahko si mislimo, kaj bodo rekli naši fantje na to. Kaj pravite?

Ako bomo čitali o smerti kakega vojaka na Bougainville, ne bo treba dosti ugibati o vzroku njegove smrti. In če malo postanemo in pomislimo, da so tudi naši slovenski fantje potek džunglah, kjer morajo spati v blatinah lužah, kjer jim pojo uspavanko komarji in drug mrčes ter jim delajo druščino podgane, kot mačke velike, se bomo morda nehotno vprašali: pa storimo li dovolj, da olajšamo trpljenje ameriškim fantom, ali storimo dovolj, da jih čim prej rešimo iz tega pekla in jih dobitno domov? Ali kdaj pomislimo na silno trpljenje naših lastnih sinov in bratov na raznih frontah, kjer "odrešujejo" svet in umirajo za svobodo in pravico drugih, medtem ko mi tukaj posvečamo vso svojo skrb, vse svoje misli in delo "politiki" 3,000 milj daleč? Ali kdaj pomislimo, da se vozimo od kraja v kraj na seje in sestanke, kjer kadim cigarje in se prekljamo za nekaj, ki nam ni, ali bi nam ne smelo biti nič mar, odkar smo prisegli zvestobo svoji novi domovini, ko je naša prva in glavna dolžnost usoda in dobrobit te naše domovine, pa usoda naših ameriških fantov? Ali kdaj premislimo, da bodo ti fantje, vsaj nekaj jih bo, prišli nazaj in nas bodo vprašali: kaj ste delali, ko smo mi umrili v džunglah in na morju in na vročem pesku? In mi jih bomo odgovorili: ta čas smo se mi na vse kriplje poganjali,

da se našo staro domovino izroči v roke komunističnega diktatorja! Lahko si mislimo, kaj bodo rekli naši fantje na to. Kaj pravite?

vam ne bo to v sladko zavest, da ste tudi vi doprinesli svoj delez?

Torej, pride v nedeljo na sejo vsi in brez izgovorov, da bomo res zopet izvolili delovnega odbora, ki bo delal naprej po začrtani poti in kdor pa ne misli res delati, naj tudi nikar ne prevzame mesta v odboru.

Prav gotovo ni večdaleč čas, ko nam bo mogoče poslati okraj morja in takrat pa bo tudi konec dela tega odbora. Vsak pa mora že naprej vedeti, da pri tem delu ni plačila, ker vsi odborniki, glavni kot lokalni, ter vsi zastopniki in zastopnice, delujejo brezplačno in edino le za ciljem, da se čim več zbere v denarju, s katerim sedaj najprej pomagamo naši novi domovini s tem, da je ves ta nabranji denar naložen v vojnih bondih in ko bo vojske konec, pa bo prav ta denar pomagal našim siromakom v starosti domovini. Na svidenje v nedeljo na seji.

Frank A. Turek, tajnik

Poročilo bivše podružnice št. 21 SANS

Bilo je že nakratko poročano, da je podružnica SANS št. 21 v newbürškem okrožju prejenjala poslovati, toda dolžnost mi je, da še nadalje poročam, kar mi je bilo na zadnjem sestanku 12. decembra 1943 naročeno.

Omenjena podružnica ni imela nobenih podpornih članov,

kateri bi se obvezali, da bodo

vsak mesec plačevali redni

asesment ter se tudi istega ni

od nobenega pobiralo. Bilo pa je nekaj mož in žena, kateri so

bili pripravljeni trktati na vrat

rojakov za prostovoljne pri-

spevke "darove."

Prve mesece je vse nekam lepo in zadovoljno šlo in tudi prostovoljni prispevki so lepo prihajali. Meseca avgusta pa so se eden za drugim pričeli izražati, da ne bodo več hodili po hišah, da je SANS pri njih izgubil ugled, da se ne drži istega, kar je bilo na prvem kontroverzni sestanku v Clevelandu sklenjeno, da se bo delovalo nepristransko, da je SANS zašel preveč v strankarsko politiko, mesto da bi gledal in deloval na to, da bi naši rojaki onstran oceana res dobili njih lepo slovensko zemljo nazaj vstevši po prvi vojni jim oropano Primorskemu, Koroško in drugo, ter isto svedočno kdo bo imao.

SANS bi moral res biti polnoma nepristranski, gledati nato, da bi naši v domovini dobili svojo zemljo nazaj ter se skupaj združili vsi Slovenci, kolikor jih bo pač še ostalo, imeti

bi morali vsi enako pravico, ter

se ne vtikati v eno ali drugo stranko, katere vodijo tukaj ali

v domovini. Po mojem skromnem mnenju bi bilo le na ta način možno skupaj delovati in pomagati našemu trpečemu in umirajočemu narodu onstran oceana.

Kakšno vlado bodo potem imeli, si bodo že sami izvolili, ko se jih enkrat oprosti, saj imajo med seboj tudi mnogo velikih mož. Sami bodo najbolj vedeli, kdo jim je največ pomogel do rešitve in kdo je imel najbolj prav. Bratomorstva in tiranstva prav gotovo ne bodo upoštevali kot ga tudi mi ne.

Kot tajnica bivše podružnice št. 21 mi je dolžnost, da poročam, kakšno je bilo poslovanje v finančnem oziru, da ne bi morda na katerega odbornika

ali nabiratelja kedaj padla senca "sumljivost."

Kateri zadnje čase niso bili javno še pritočeni

za prostovoljne darove, so slednici:

Oktobra je Mr. Samsa izročil \$6.00 od slednici: Joe Sri-

kil, Greenwich Ave. \$2; po \$1;

Joe Miklič, Sandusky Ave., F. Plahutnik Reno Ave., A. Kocjančič Reno Ave., in G. Segulin Prince Ave. Mrs. Filipović je izročila \$4.50 od slednici: \$2 Agnes Žura 121 St., Mrs. Mirtič Glendale 50 centov in Mrs. Filipič sama je darovala \$2. V decembri je Mr. Samsa izročil \$5 od društva na Jutrovem št. 477.

Sklep zaključne seje je bil, da kateri izmed gori omenjenih želi, da se njih vsota odpoji SANS, da isto lahko pošle potom kake druge podružnice, ter naj se do prvega marca za dano vsoto zglaši s potrdilom pri Mr. Joseph Lekan, 3568 E. 81 St. Kdor se do 1. marca ne priglaši se bo smatralo da se strinja z sklepom zadnje seje, da se bo vsota, katera je pri bivšem blagajniku obrnila v drugo smer za direktno pomoč našim trpečem bratom in sestram v domovini.

Finančno poročilo:

DOHODKI:

Marca prejeli prostovoljne prispevke	\$ 32.00
maja prejeli prostovoljne prispevke	211.25
junija prejeli prostovoljne prispevke	117.00
Julija prejeli prostovoljne prispevke	124.50
avgusta prejeli prostovoljne prispevke	35.25
oktobra prejeli prostovoljne prispevke	10.50
prispevke	5.00

SKUPAJ PREJETO \$536.40

IZDANO:

marc: upravní stroški pri podružnici, tiskovina znamke	\$ 29.84
maja: naprava denarne nakaznice, znamke... .	.39
Na glavni urad SANS poslano	200.00
junija: naprava denarne nakaznice in znamke39
Na glavni urad SANS poslano	100.00
Julija: denarna nakaznica in znamke32
Na glavni urad SANS poslano	150.00

SKUPAJ

\$480.94

Skupno dohodkov

Skupaj izdano

480.94

Pri blagajniku še go-

tovine

\$ 55.46

S tem zaključujem moje po-

ročilo in delo pri SANS, ter se

zavestjo izražam, da je bilo

Lovrač

Spisal JAN PLESTENJAK

arianico je presunil strah.
ili so bili dolgo zaprti?"
akor je bilo! Tudi po
set let, deset let in do smr-
ta v kakšnih ječah!"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

Jo Van Ammers-Kuller:

UPORNICE

ROMAN

Tako je Keejetje po pozdravu, ko je Willem nagonvoril tovarišico iz otroškega vrteca enostavno z imenom, čeprav se že več let nista videla, izkoristila prvo priliko, da je smuknila iz sobe. Že čez nekaj minut pa je dolgo in prediračo pozvonil srebrni namizni zvonček, ki je stal kraj očetove postelje. Komaj je odprla vrata, jo je pozdravil ukazajoči glas:

"Brž, brž, otrok moj. Doktor bi mi rad nastavil pijavke in mi tu boš pri tem pomagala."

Deklico je obljila mrzla zona. "Prosila bom Koosje . . ." je skušala najti izhod. Tedaj jo je pa pökljal nazaj mladi zdravnik sam, dobre volje vendar z glasom, ki je izklučeval vsak ugovor. "Ah ne, Keejetje, vašemu očetu je gotovo najljubše, če ste vi poleg; sploh pa bržkone še nikdar niste videli teh malih ljubkih sesavcev krv, ki so resnično dragocen pridobitek zdravnike vede!"

Kakor skozi šal je deklica, katero je zdravnikova roka potegnila k postelji, videla prsteno rdeči obraz svojega očeta. "Zavijaj mi desni rokav in prisnesi iz omare škatlo s ceferanim platnom."

Keejetje je ubogala kakor v snu; na kratki poti od postelje do stenske omare je čutila svoje noge kakor palice, ki so se lomile pod njo. Ko je postavila škatlo na posteljno omarico, je opazila, da je mladi mož potegnil iz žepa svojega črnega skupnjiča široko in ploščato ste-

CLEVELAND ORCHESTRA
EUGENE GOOSSENS.
Gostovanji dirigent
SEVERANCE HALL Cet., 27. jan.
Sob., 29. jan.
TOSSY SPIVAKOVSKY, violinista
V SEVERANCE HALL, CE 7300.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga poklicete vsak čas, podnevi ali počni. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znance.

JOHN OBLAKA1146 E. 61st St.
HE 2730.**ČE STE BOLNI**

Ako trpite na nerednosti v želodcu, jetrih, ledicah, vrcni, revni, visokem pritisku krvi, ali zastareli poškodbi, pridite k meni, da vidim, kaj morem storiti za vas. Imel sem velik uspeh v 25 letih v takih slučajih. Jaz se poslužujem stare evropske in najnovejše metode bolnišnic pri zdravljenju.

Pridite do doktorka, ki razume vaš materin jezik in vam lahko razloži na razumljiv način.

DR. PAUL W. WELSHHYDROPATHIC CLINIC
(specialist v starih boleznih)

Uradne ure:
10 zj. do 4:30 pop., razen v sredo
428 Citizens Bldg.
850 Euclid Ave.
Telefon: MAin 6016.

(Wed. — x)

ke, ki ga je teta Aagje skrbno uporabljala za želodčno in jetrno stran, niso mogle pregnati bolečin in težav. Radi stanovitne mrzllice je obraz zelo upadel, da je bila koža čudno mlahavo nabранa. Toda njegove oči so v razburjeni radovednosti lovile vse, kar se je godilo v bolniški sobi napeto je prisluhnih pri vsakem šepetu v njegovi bližini in njegov neumorni duh, ki je bil obsojen v neznosno brezdejje, je pojzvedoval po vsem, kar se je dogajalo v hiši, v tovarni in mestu.

Vsako popoldne o pol petih je prišel Nicolaas iz pisarne poročat, kako je bilo čez dan. Ker je njegova mati po navadi sedela pri zglavlju, je sedel na stol pri oknu. Tam je sedel kakor sveča zravnana, s prekrizanimi rokami nad upadlimi prsi, in pripovedoval z mračno zaprtim obrazom in očem skoraj vsak dan isto. Trgovski posli so bili skoraj povsem nezadovoljni.

Očitno se je zdel doktorju ta izrek izredno duhovit, ker je s hrupnim smehom pozval Keejetje, naj sede na stol kraj postelje, in je zase primaknil drugega. Na Coornveltovo vprašanje je pravil, da bo v kratku popolnoma prevzel prakso svojega očeta. Mastno prakso, oba najboljša okraja, kjer so stanovali skoraj vsi ugledni ljudje, vrhu tega pa obtržnih dneh še cela čreda kmetov kot slučajnih pacientov. Njegov oče da je te dni kupil selski dvorec tik pri Leidsche Schouw in hoče na staro leta gojiti kokoši in se ukvarjati z vrtnarsko umetnostjo; njemu samemu pa da bo hkratova tovarna draga nakupila surovine, da o kakem dobitku sploh ni moglo biti govor.

S suhoperškim, navidez ravnodušnim glasom je Nicolaas poročal o starih delavecih, ki so se moralni zateči k javni dobrodelnosti, o tkalskih otrocih, ki so beračili po cestah, o preklicanih naročilih, o plačila nezmožnih dolžnikih, o razpisu, ki se ga 'firma Indija Koromanija' zopet ni mogla udeležiti. In skoraj redno je na koncu poročila sledilo prekletje ime, pri čigar omembji je stari Coornvelt stiskal pesti: "Van Doevers je ta teden vkrat petdeset bal blaga za Koln; van Doevers bo letos gotovo zopet dobavljal za vojsko. Mladi Kees je bil včeraj pri ministru v avdijenci."

Toda Keejetje ni videla pomembnejšega pogleda in je komaj doumela besede. Njene oči so kakor uročene visele na mali temni stvari, ki je lepela na roki njenega očeta . . . Bila je izpočetka velika kakor grah, potem kakor naprstnik, zdaj pa že kakor laški oreh.

"Le poglejte!" je dejal zdravnik in potegnil s svojimi širokimi in vendar spretinimi prstji drugo pijavko iz steklenice, ki je bila zdaj še majhna stvar brez življenja. "S svojim majcenjem rilčkom napravi mali tat lično zvezdico v kožo, tako lično, da jo komaj čutite. Bi hoteli poskusiti?"

S pridrušenim krikom je odletela Keejetje v najoddaljnjejši kot sobe in obstala tam z boječi dvignjenimi krili. Ko ji je Willem hotel nastaviti živalco, mu je le-ta zdrknila iz rok in padla na temna tla. Mladi zdravnik se je od smeja držal za trebuh. "Ah, da, ženski živci," je pripomnil bolniku, "saj vendar ni miš, da bi vam skočila pod krilo!" Z vajenimi prsti je potegnil drugo žival, ki se je že do kraja napila, z roke starega moža in jel malo, manoma zelo krvavečo rano obvezavati.

Ko se je pa okrenil, da bi prosil Keejetje platenne obvezze, je bila soba prazna. "Prenapeta neumica!" je srdočno zvokljal Coornvelt. Dolgo in močno je zvonil srebrni namizni zvonček. Toda tokrat je s preplašenim obrazom prišla Saartje in javila, da je Keejetje, ko si je pri umivalniku hoteila natočiti kozarec vode, pravkar omedlela.

Bolezen Lodewika Coornvelta je trajala dogo. Niti pijavke, ki jih je mladi zdravnik slavil kot čudežno zdravilo, niti gretje z vročo kašo iz ržene mo-

ke, ki ga je teta Aagje skrbno uporabljala za želodčno in jetrno stran, niso mogle pregnati bolečin in težav. Radi stanovitne mrzllice je obraz zelo upadel, da je bila koža čudno mlahavo nabran.

Toda njegove oči so v razburjeni radovednosti lovile vse, kar se je godilo v bolniški sobi napeto je prisluhnih pri vsakem šepetu v njegovi bližini in njegov neumorni duh, ki je bil obsojen v neznosno brezdejje, je pojzvedoval po vsem, kar se je dogajalo v hiši, v tovarni in mestu.

Nicolaas Coornvelt je ostal, kakor min je velevala dolžnost, pol ure v zatohli, mračni bolniški sobi in na videz spoštljivo poslušal ukaze svojega očeta, ki je hotel še zdaj vse odločati in odrejati, ki še zdaj

ni privočil sinu nobene lastne

in je v vsaki pogodbici, o vsaki

prodaji na dolgo in široko da-

jal svoja navodila.

Večkrat so med dolgoveznim očetovim razklađanjem Nico-

laasove bolehne oči zablodile

ven preko tihega kanala, kjer

je bilo brstje na drevju že de-

belo in nabreklo, preko temne,

lene vode in tibe imenitnosti

nasproti ležecih hiš. Tedaj so

njegove misli poromale v dalj-

no deželo, kjer je nekoč preži-

vel šest mesecov kakor v sreč-

nih sanjah: na Angleško, v de-

želu dima, megle in velikih čr-

nih tovarn, skozi katere je di-

vala in puhalo mlada parna sila,

kjer so stroji z besno nagli-

vse ostale obrate.

Toda njegov oče, veliki, mo-

je spoznal ljudi, ki so z obema inačico potreben ležal v postelji, zdaj so se dogajale razne stvari, ki bi se jih pred njevimi očmi nihče ne drznil početi.

Nicolaas Coornvelt je ostal, kakor min je velevala dolžnost, pol ure v zatohli, mračni bolniški sobi in na videz spoštljivo poslušal ukaze svojega očeta, ki je hotel še zdaj vse odločati in odrejati, ki še zdaj

ni privočil sinu nobene lastne

in je v vsaki pogodbici, o vsaki

prodaji na dolgo in široko da-

jal svoja navodila.

Tako se je mali, nedorasli človek vrnil v svojo domačijo, poln navdušenega, pa hkratu spoštljivo plašnega oboževanja mogočnega 'silovitega,' toda

stoletja podcenjevanega ele-

menta, z glavo polno načrtov

in s kovčegom polnim risb. Ce-

lo popoln, majhen model par-

nega stroja si je pridobil v

Glasgowu z denarjem, ki si ga

je od ust pritrgal na račun svo-

je potnine. Saj je vedel, da ni

so še v nobeni izmed številnih,

med seboj na življenje in smrt

se borečih tkalnicah njegovega

rodnega mesta doumeli ogrom-

negra pomena parne sile. Coorn-

veltova tkalnica bi bila lahko

prva med njimi in bi nadkrilila

vse ostale obrate.

Toda njegov oče, veliki, mo-

čič, težko pomembni mož, za 'belcebuhov dih.' Tako katerega je vsak čas gojil globo, čudno, iz strahu in spoštovanja kipečo ljubezen, nje- gov oče je vse načrte in risbe nestrpo porinil v stran in na- zval paro 'hudičeve orodje.'

(Dalje prihodnjih)

RACIJSKO PROSTI

do sobote 29. januarja več sto parov

ženskih čevljev

različnih krojev in mero; lepa izbira, a ne vseh štev

OPA cene so

od 97¢ do \$3.00**MOŠKO OBULAVO**

posebne cene za ta teden samo.

Moški delavski čevlji, visoki z dvojnim usnjenim

podplatom No. 1236

za ta teden samo

\$3.85**MOŠKI SAFTY TOE**

Delavski čevlji z zelenim usnjenim podplatom, j

široki pri palcih

OPA cena \$4.95.

za ta teden samo

\$3.85**MOŠKI POLICE & FIREMAN**

Obulavo, pripravno za praznike ali delo, z usnje

podplatom. Regularna cena \$5.00

za ta teden samo

\$3.95**MOŠKI VISOKI**

ali nizki čevlji za praznik. Vice Kid usnje. E

cott-Johnson z dobrim podplatom. Extra širo

Regularna cena \$5.50

za ta teden samo

\$4.45

Prosim, da moški ne pozabijo prinesi racijski

znamk s seboj.

LOUIS MAJER

OBULAVO ZA VSO DRUŽINO

6410 St. Clair Ave.

EX 03

NAZNANILO PREMESTITVE
zdravniškega urada

iz

15619 WATERLOO RD.

na

10535 CARNegie AVE.